

llibertat

òrgan oficial antifeixista del consell municipal

No oblidem que el front d'Aragó ha d'ésser el front de la Victòria.

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ

Carrer de Sarriena, 12 - Telèfon n.º 225

ANY II

Mataró, dimarts 26 octubre 1937

NÚM. 392

NÚMERO SOLT: 15 cts

SUBSCRIPCIÓ: 2'50 PESSETES MES

Franco, monstre

Totes les dones de 18 a 35 anys de la zona feixista han estat mobilitzades per un període de sis mesos

Un telegrama de Gibraltar diu el següent:

«Segons notícies de la Línea ahir sortiren amb direcció desconeguda tres camions carregats de dones de 18 a 35 anys, mobilitzades en virtut de l'últim decret de Franco. Llurs famílies acudiren a acomiadar-se'n i hi hagué grans escenes de dolor i violentes protestes, que les autoritats i els falangistes acallaren durament.»

Com ja se sap, Franco disposà recentment que fossin declarades mobilitzades per períodes mínims de sis mesos, per totes les activitats relacionades amb la guerra, en què es cregués útil ocupar les, les dones de 18 a 35 anys, solteres, casades o vídues. Aquesta disposició és un nou crim horrorós dels feixistes, que segurament deixarà indiferent el Món que contempla impassible la tragèdia espanyola, però no per això mereixerà menys l'execració de totes les ànimes nobles.

Naturalment, el decret de Franco solament és aplicable a les dones que el sap són esquerranes. Més clar: els rebels, després d'haver assassinat tots els republicans, socialistes, comunistes, sindicalistes i llibertaris o tinguts per tals, que hi havia en el territori que provisionalment dominen, volen acabar també amb llurs espeses, germanes i filles joves. Aquesta mobilització recorda aquella altra de les dones franceses dels Departaments envaïts que portaren a terme els alemanys en la Gran Guerra, i que el Govern de la veïna República denuncià com a un dels atemptats més vils comesos contra el Dret de Gents.

A la Línea, com a totes les localitats que geguen sota la tirania de Franco i condeixebles, s'ha tret violentament de les seves tristes llars, mancades d'homes que guanyaven el pa, un centenar i mig de vídues, casades i solteres. Moltes d'aquestes tenen fills petits i es veieren forçades d'abandonar-los. Però què hi ha fa aquest acte inhumà, als ordenadors i executors de la nova monstruositat feixista? Els nens! Fills dels rojos! Que morin de fam, fred i abandó!... Són centenars i milers les criatures que la barbàrie dels generals traïdors a la seva pàtria i dels sicaris que els rodegen deixà orfes. Que n'hi hagi uns milers més en aquesta situació, no pot interessar ningú...

I què es farà, amb les mobilitzades? Hom diu que les posaran a rentar la roba de soldats i falangistes, moros i requetés, «terciarís», italians, alemanys, somalis, portuguesos, libis, eritreus, etc., a fer el menjar a les casernes i campaments, a treballar sense cobrar en els tallers de confecció d'uniformes, a les fàbriques de calçat i manufactures de municions... Se'ls donarà un «ranxo», i tal vegada uns cèntims per dia. Hom les allotjarà on es pugui, sense tenir cura de la higiene ni de la decència. I les que si-

Atemptat frustrat contra Joan Comorera

Aquesta matinada el gabinet de Premsa d'Ordre Públic, per ordre del delegat, ha facilitat la nota següent:

«Ahir, a les tres de la tarda, es va cometre un atemptat contra l'honorable conseller d'Economia del Govern de la Generalitat de Catalunya, senyor Joan Comorera, del qual, afortunadament, va sortir indemne. A aquesta hora, al carrer de Cleris, a cinc-cents metres de l'edifici anomenat «La Pedrera», immoble al qual es dirigia l'honorable conseller d'Economia, des d'un automòbil, i mitjançant un dispositiu preparat a l'efecte, es va provocar a distància l'explosió d'un artefacte amagat en una claveguera pròxima a l'entrada principal de l'esmentat edifici, en el precís instant que passava per aquell lloc el cotxe del senyor Comorera.

L'explosió no va causar víctimes, i únicament produí lleugers desperfectes en l'immoble.

La policia ha començat activament les seves recerques, i es troba en possessió d'una pista, la qual segurament permetrà la detenció dels autors del fet.»

MORALES PAREJA — XERES

Demaneu sempre:

CONYAC POPULAR

CONYAC EXTRA Morales Pareja

CONYAC JULIO CESAR

Dipositari: MARTÍ FITÉ — MATARÓ

guin belles o agradables sofriran els bestials galanteigs dels mercenaris i dels «senyors» de «Falange» i del Requetè.

Durant sis mesos sofriran un calvari horrorós, que probablement s'allargarà després del termini fixat pel decret, i quan les tornin als seus, malalties potser, i famolenques, mig despullades i molt probablement violades, unes altres ocuparan el seu lloc...

Això ha fet Franco o li han fet fer, per a martiritzar les dones de famílies liberals que es lliuraren fins avui del piquet d'execució o de la presó.

¿Quan els arribarà l'hora als infants? Ja, en diverses ocasions, serviren de parapet a les seves infanteries, que disparaven darrera de llurs petits cossos, tremolant per l'espant de desgraciades criatures, portades a cops de bastó a les trinxeres. Fet tan inqualificable, que horroritza i fa vibrar les fibres més honrades de la consciència individual, serà seguit de altres encara més feroïges.

Els qui bombardegen escoles, orfelinats, maternitats i hospitals infantils, els que perseguiren amb metralladores d'avió pels carrers de Barcelona els escolars que fugien de les runes d'una escola destruïda i incendiada per l'aviació italiana, són capaços de tot.

Si. ¿Quan mobilitzaran les criatures? Els adolescents ja ho foren. L'ogre demana carn, carn fresca. I Franco la dona. S'està acabant la d'home. I recorren a la de dona. Aviat, molt aviat, li servirà la de nen...

Cinema

«El octavo mandamiento»

Heus ací una producció espanyola, la qual potser no resistiria la crítica d'un tècnic del sèptim art. La crítica del públic, però, li és favorable; i com que a fi de comptes qui té raó és el públic, si més no perquè paga, nosaltres encara que als espectacles hi entrem de costat, parlarem de «El Octavo mandamiento» de cara als espectadors.

És una pel·lícula que agrada aquesta producció presentada la setmana passada al Cinema Modern.

Amb això ja estaria dit tot. Volem afegir, però, qualche comentari.

Els dos galants joves de la farsa, res més que fotogrònics.

«Ella» guapíssima.

I el menut simpàtic.

Els veritables artistes del cinedrama són els vells.

L'actriu encarregada de «Tia Berta» és d'aquelles que aguanten el «tipo» mentre el teló resta aixecat. Sap fer el paper i el fa. Si no fossin aquelles escenes d'amor, massa... ridícules.

L'actor-antiquari també domina a la perfecció el seu rol. En passar l'antiquari a administrador, no baixa la classe, continua l'actor; el personatge, però, per massa antagònic, resta completament descentrat.

La dona de l'antiquari, la cuinera, bé.

El «abuelito»... més valdria que aprengué de dormir. Es una de les moltes coses que no sap fer.

I el fill de «tia Berta» massa imbècil. No calia tant.

Un detall insignificant en una pel·lícula que agrada al públic.

La farsa té lloc a Madrid; els taxis, però, són barcelonins.—D.

CONYAC POPULAR
CONYAC EXTRA
CONYAC JULIO CÉSAR
de la casa xeressana
MORALES PAREJA
Dipositari: MARTÍ FITÉ — MATARÓ

Informació local

DIETARI

Potser val la pena que rectifiquem una mica el comunicat oficial d'ahir segons el qual Mataró havia estat agredit per les ales negres.

Ja veuen els ciutadans de Mataró que amb l'afany de dir sempre la veritat en les notes del Govern de la República fins hi consten agressions inexistents.

No. A Mataró ahir les ales negres no varen «obsequiar-nos», com diu aquell feroïge repugnant del Queipo.

Encara que ho digui el comunicat oficial.—A.

—No es pot dir blat que no sigui al sac i ben lligat; el mateix succeeix amb les botifarres que fan a l'Establiment de Carns i Cansaladeria del carrer de Sant Joaquim, núm. 55; no es pot apreciar la seva qualitat fins que s'han provat.—T. 292 R.

AJUNTAMENT DE MATARÓ Conselleria de Proveïments

AVIS

Es posa a coneixement de tots els ciutadans que demà dimecres dia 27 del corrent es posarà a la venda en tots els establiments de costum l'oli corresponent a la setmana del 23 al 30.

La venda serà feta en la proporció d'un quart de litre per persona i al preu de 5'30 ptes. litre.

Resultant que alguns comerciants no han presentat a la Conselleria (Secretaria) la liquidació de la venda de oli que correspon a la setmana del 8 al 15 del present, se'ls fa avinent que han de fer-ho precisament demà, dia 27.

Mataró, 26 d'octubre del 1937.—El Conseller Regidor, Josep Calvet.

ALTRE

Es posa a coneixement dels ciutadans de la localitat que encara no hagin revisat llurs targetes de racionament procurin fer-ho per tot el dia de demà, dia 27, ja que del contrari, no

Banca Arnús

Banc Espanyol de Crèdit

Banc Hispano Colonial

CONTROL Banc Urquijo Català

OBRER

Majó Germans - Banquers

Caixa d'Estalvis

Els comptes corrents LLIURES i les llibretes d'estalvi obertes en l'actualitat, no estan subjectes a cap intervenció oficial i funcionen com abans del 19 de juliol.

Ingressen els vostres cabals en els nostres establiments i a la vegada que obindreu beneficis afavoriren la nova Economia.

Comitès de Control de Banca i Estalvi de Mataró

se'ls podrien ésser facilitats els tiquets mesals de racionament esmentats.

Mataró, 26 d'octubre del 1937.—El Conseller-Regidor, *Josep Calvet*.

—Voleu comprar un paraigua a bon preu? Aneu a la Cartuja de Sevilla, que allà el trobareu.

ALTRE

Es posa a coneixement de tots els comerciants venedors de la localitat que havent-se perdut les targetes de racionament a nom dels ciutadans *Pere Casabella Comas, Andreu Lòpez Carrasco, Encarnació Massó Palomeras, Ramon Collell, Filomena Clos Sanarau, Joaquim Gomis Carol i Ramon Pons Casalduch*; aquestes no seran vàlides a no ésser que siguin fets amb tinta vermella els noms, cognoms i nombre de familiars.

Mataró, 26 d'octubre del 1937.—El Conseller-Regidor, *Josep Calvet*.

Per 50 cèntims podeu fer un bon obsequi, amb

ILURENCS

postre mataroní

Demaneu-los en les bones tendes de queviures. — Fabricats per **PASTISERIA BATET**.

ALTRE

Per mitjà del present aquesta Conselleria posa a coneixement de tots els ciutadans que a partir de demà, dia 27 del corrent, en el lloc i hores de costum es procedirà al repartiment dels tiquets de la tarja de proveïment corresponent al mes de novembre propvenent.

Mataró, 26 d'octubre del 1937.—El Conseller Regidor, *Josep Calvet*.

MANÇANILLA «LA MAJA»

XERES FINÍSSIM «PETRONIO MORALES PAREJA - XERES Dipositori: MARTI FITÉ — MATARÓ

ELS ROBATORIS DE BESTIAR.—A Quefatura de la Guàrdia municipal ens han donat la nota següent:

«La nit passada, varen ésser definguts *Joaquim Nicolàs Molinés*, de 46 anys, casat, domiciliat al carrer *Bakunin*, n.º 56, i *Urbà Pérez Morales*, de 34 anys, casat, domiciliat al mateix carrer n.º 18 pis, els quals portaven dos sacs de conills, alguns dels quals eren de cria, la procedència dels quals no saberen explicar. Només el primer digué que se'ls volia vendre i el segon que els volia per a menjar-se'ls.

Han ingressat a la presó a disposició del jutjat.

Com que d'un quant temps ençà els robatoris d'aviram i bestiar de les hortes peralsteixen, el Cap General de la Policia Municipal ha donat ordres enèrgiques per tal de perseguir els lladres, ja que no es pot tolerar que aquests fets segueixin un moment més.

Darrerament s'han efectuat robatoris d'aviram i bestiar en les masies «Can no n'hi ha», «Can Redeu» i «Can Derb».

Capó dels Invàlids

Bon Cooperatiu

Es posa a coneixement del públic en general que en el sortidg efectuat avui a la Conselleria d'Assistència Social, corresponent al dia 25 d'octubre del 1937, segons consta a l'acta a poder d'aquesta Conselleria, el premi de vint-i-cinc pessetes ha correspost al

Número 397

Els números corresponents, preparats amb tres pessetes, són els següents:

097 - 197 - 297 - 497 - 597 - 697 - 797 - 897 - 997.

Mataró, 25 d'octubre del 1937.

Informació del dia

Barcelona

4 tarda

La lluita al front d'Aragó

Comunicat oficial

EST. — Ahir els facciosos, amb crescuts efectius, pressionaren fortament pel sector *Osan-Allué* i aconseguiren ocupar les posicions de *Selva d'Osan, Coronas de Allué i Allué*.

Es lluità acarnissadament a la cota 1.190, on la resistència pròpia fou molt tenaç.

Les forces enemigues continuaren ahir pressionant fortament en aquest sector, i foren rebutjades per les nostres tropes amb tota energia, en diverses ocasions.

La defensa magnífica de les nostres tropes aconseguí que els atacants haguessin de fugir a la desbandada i deixessin bon nombre de cadàvers damunt el terreny.

Lleugers troteigs i canoneigs en altres sectors.

LLEVANT. — L'artilleria rebel féu foc sobre les nostres posicions de *Puerto de Escandon*.

La republicana replicà disparant sobre l'enemic i la via fèrria.

En direcció a *Campillo*, s'efectuà un reconeixement d'una profunditat de tres quilòmetres, sense trobar enemic.

El President Companys

Continua refredat el President de la Generalitat, per la qual cosa no ha sortit de les seves habitacions particulars. No obstant ha rebut a l'alt personal de la presidència i els seus secretaris per despatxar diversos assumptes de tràmit.

A més ha rebut la visita del cònsol del Brasil a Barcelona, del cap de la policia coronel *Burillo* i la del president del Parlament senyor *Casanovas* amb el qual ha sostingut una llarga conversa.

Més tard l'ha visitat també el nou comandant militar de la plaça coronel *Savaroto*.

A la secretaria, han dit als periodistes que si no s'agreuja el refredat, demà dimecres hi haurà Consell a les sis de la tarda.—*Fabra*.

Nomenaments

Han estat nomenats vocals de la Comissió Jurídica Assessorada de la Generalitat els lletrats *Joan Moles, Isidre Duran i Pujol* Germà els quals assistiran el dia 27 a la reunió que es celebrarà a València amb els representants de l'Estat.—*Fabra*.

Comerciants a la presó

Ha ingressat a la presó *Pere Ascaron Gallart* per no haver satisfet una

penyora de 2.000 pessetes posada per l'Ajuntament per vendre llet adulta-rada.

També ha ingressat *Butoni Pujol* per no complir les disposicions sobre matança.—*Fabra*.

Estranger

4 tarda

El Govern turc dimittit

ANKARA. — El Govern ha presentat la dimissió.

El President de la República ha encarregat la formació del nou Govern al ministre d'Economia el qual ha presentat nova llista formada amb el mateix govern llevat del president i del ministre de Sanitat, la qual cartera ha estat confiada a *Hulissi Alatas*.

L'ex-cap del Govern ha dimittit la presidència del Partit del Poble, en la qual l'ha substituït l'actual cap del Govern.—*Fabra*.

La crisi belga

BRUSSEL·LES. — Tots els homes representatius de la política coincideixen a fer declaracions en el sentit que per solucionar ràpidament la crisi, cal arribar a un govern d'unió nacional tal com va proclamar el president dimissionari *Van Zeeland* i que és encara a base del programa del 14 de juny de 1936.

Donades les reserves que fan els partits catòlics i els socialistes, hom creu que la tramitació de la crisi durarà més del que hom creia en els primers moments. En vigílies de la Conferència del Pacífic hom creu que malgrat tot es faran esforços per tal de trobar una solució ràpidament.—*Fabra*.

Londres, centre d'Europa

Cap on camina la diplomàcia anglesa?

LONDRES. — No és tasca fàcil explicar el que passa en l'interior de la vida política anglesa, sobretot en el que es refereix a política internacional.

En vigílies de la reunió del Comitè de la No Intervenció, Itàlia ha parlat per fixar la seva posició, la qual cosa ha fet que els homes representatius de la reacció anglesa desencadenin una tempesta contra la posició de *Mr. Eden* al qual acusen de dificultar l'acord entre Anglaterra i Itàlia.

El Govern està força dividit, però *Eden* no rectifica i no està segons sembla disposat a transigir.

Eden no ha pogut parlar per telèfon amb *Von Ribbentrop*, perquè aquest amb l'excusa del mal temps ha passat la nit a Colònia. S'ha inter-

pretat com una manera d'esquivar la tradicional pregunta de *Mr. Eden*:

—Voleu arribar a un acord?

Si la U.R.S.S. es retirés, ja sap el Govern anglès que no seria pas per no voler tractes, sinó perquè vol precisament formalitzar i no ésser ja més joguina de les representacions feixistes.

Aquest matí un diari nazi, semi-oficial, portava clarament una mostra de l'actitud nazi que no pot ésser més clara:

—Volen els anglo francesos arribar a un acord? Doncs és molt senzill. Que França trenqui amb la U. R. S. S., que Anglaterra confessi el seu error i nosaltres ens comprometem que Franco donarà per acabada la pirateria del Mediterrani.

Lord Derby, ahir en un banquet anglo-francès va brindar per la pau de Europa a base de la única solució: aliança franco-anglesa indissoluble. Es clar que lord Derby és lord Derby...

AMETLLES

ES COMPREN
CONFITERIA BARBOSA

DARRERA HORA

345 tarda

Homenatge a les Brigades Internacionals

MADRID. — Diumenge es celebrarà un homenatge a les Brigades Internacionals, consistent en l'entrega de banderes, banderins, gramofons, radios, etc. La presidència de l'acte se ha ofert al general *Miaja*.

D'acord amb les disposicions vigents, no hi haurà discursos.—*Febus*.

Madrid, homenatge a la U.R.S.S.

MADRID. — Continuen els preparatius dels actes que es celebraran a Madrid en homenatge a la U.R.S.S.—*Febus*.

El Partit Sindicalista

VALENCIA. — S'ha reunit el Comitè del Partit Sindicalista per tal d'examinar la situació interior i exterior.

El Comitè va solidaritzar-se amb el discurs de *Pestaña* en la sessió de les Corts i s'han congratulat dels seus efectes en l'opinió pública.—*Febus*.

Nomenament

VALENCIA. — Ha estat designat representant d'Espanya al Congrés Internacional per la repressió del terrorisme, el lletrat *Lluís Giménez de Asúa*.—*Febus*.

La llana

VALENCIA. — Per decret s'ha disposat que el Comitè Llaner sigui el que intervingui en les qüestions d'alça de preus i distribució equitativa de primera matèria entre els productors.—*Febus*.

GLUFIX

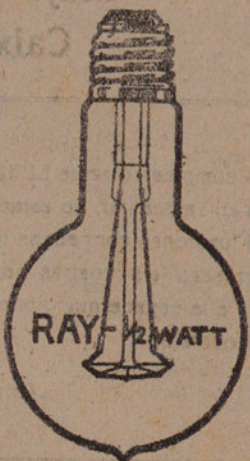
La única pasta per enganxar,
insoluble a l'aigua.

Substitueix els líquids, gomes, etc.
Adhereix perfectament, vidre, marbre,
metalls, fusta, cartó i paper.

Demaneu-lo arreu.

IMPREMTA MINERVA. — MATARÓ

Clinica per a Malalties de la Pell i Sang Tractament del Dr. VISA - Dr. Llinós
Tractament ràpid i no operatori de les almorrenes (morenes)
Curació de les «úlceres (llagues) de les cames» — Tots els dimecres i
diumenges, de 11 a 1 — R. CASANOVA (Sra. Teresa), 50 — MATARÓ

MILESA

Manufactura Ibèrica de Làmparas Elèctriques S. A.

Bombetes de tots els tipus

Usuals: «Pera», «½ watt», «Standard», «Opalines», «Llum del dia».

De fantasia: «Flames», «Esfèriques», «Perfums», «Cilindriques», «Xinxetes», etc.

Fàbrica a Mataró:

FRANCESC LAVRET (Blada 5)
Telef. 106